

DEBRECENI ÚJSÁG

Helyben:
Egy óra 30.000 K
Három óra 90.000 K
Egyes szám köznap 1200, vasár- és ünnepnap 2000 K

Vidéken:
Egy óra 36.000 K
Három óra 108.000 K
Egyes szám köznap 1200, vasár- és ünnepnap 2000 K

Felolvasó szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik ünnepnap utáni napot kivéve minden nap.

Hatvan év.

Mi volt a múlt század elején a magyar nyelv és hol volt a nemzeti irodalom? Mindkettő biza' matlanul fogadott verdég volt a szellemi élet világában. A nyelv a köznépi ajkán élt, eles nevészedett, darabos, farsagatlan és szegény volt, mellyel művelt társalgást nem folytattak. Az irodalom idegen formákban selymődött és küzdött a népnép közé szorult nyelvvel.

S néhány évtized mennyire megváltoztatta a keserves helyzetet. A múlt század első fele a nemzeti megújulás nagyszerű korszaka. A nyelvnek kiváló pellérozóit s a pellérozott nyelvnek istenáldotta művészeit születtek. Minden téren új, nagyszerű lendület vitte előre a nemzetet s századok aléltóságából néhány évtized alatt a nyugati kultúra egyenrangú tényezője lett.

A magyar nyelvnek és a nemzeti irodalomnak szegény, kőbor, művészlelkű emberekben, a színészekben akadt áldozó apostola. A magyar kulturális élet első igaz hatalmas előrelendülésében, a nemzeti irodalom szépséges kivirágzásában, a nyelv finom kicsiszolásában nagyon becses szerepe volt a nyomorgó, bukást-bukás után megérő, de mindig újra talpraálló magyar színészletnek.

Debrecen város mindig megbecsülte a nemzet napszámosságának munkáját. Értékelte becsületesen és áldozatot hozott értük. A legelső között volt Debrecen város nemes tetteivel, mikor 1861-ben állandó kőszínház, a vándor és moszcha művészetnek díszes hájk építését határozta el.

Ma hatvan éve, hogy az első szó elhangzott a Csokonai színház színpadán. Azóta ezerszer és ezerszer kigyuladtak már a lámpák és kigyuladtak a lelkek tüzkohói is. Mennyi soha nem múló emlék, mennyi szép siker, mennyi ádott magyar öröm és bánat az örállóia e hatvan éves pályának.

Hatvan évvel ezelőtt Bánk-bán fájómagyar szavai szentelték fel a muza új csarnokát, most hatvan év múltán ismét Bánkot halljuk. A keserves magyar sors szószólói ünneprészölítják lelkünket s mi hálaadó szívvel, jobb jövő reményével szólunk:

A jubiláló hajlék hosszú időnkig álljon még és mindig a magyar kultur törekvés temploma maradjon.

A debreceni és környékbeli közmunkákra nyolc és fél milliárdot utalt ki a kormány.

Hajdumegyének 1, Debrecen városnak 2 milliárd utépitésre.

Ismeretes, hogy a genfi népszövetség 80 millió aranykoronát szabarított fel a magyar kormány beruházási céljaira. A kormány el is köszítette beruházási programját s azokat Smith pénzügyi főbiztos elé terjesztette, ki a programot teljes egészében elfogadta.

A programban nagy arányú utépités szerepel, oly formában, hogy az erre rendelkezésre álló összeget a kormány kiosztja a városok és vármegyék között. Az utépitéssel nemcsak közgazdasági célt akar szolgálni a kormány.

hanem a munkanélküliség enyhítésére is közre akar hatni.

Most értesítés érkezett, hogy az utépitési összeg felosztása megtörtént. E szerint Hajdumegyére egy milliárd, Debrecen város két milliárd koronát kapnak utépitésre.

A kormány ugyancsak nagyobb összegeket inttatott a Debrecen-vidéki ármentesítő társulatoknak. Így a Berettyó szabályozására négy milliárd, a Tisza Ármentesítő Társulatnak pedig egy és fél milliárd koronát utalt ki.

A Nagytemplomban 68 református papot avatnak fel november 18-án.

Kitűzték a tiszántúli egyházkerület őszi közgyűlésének idejét.

A tiszántúli református egyházkerület őszi rendes közgyűlését november 18-án fogja tartani. A közgyűlés nagyarányú programjának összeállításán most dolgozik a kerület elnöki hivatala. A jelek szerint a gyűlés több napig fog tartani s számos nagyjelentőségű ügy kerül megtárgyalásra. Különben a közgyűlést előkészítő albizottságok már november 3-án megkezdik tárgyalásaikat.

A közgyűlés keretében ritka ünnepi aktus fog lefolyni. Hatvannyolc református lelkészt fognak a Nagytemplomban fölavatni. Az egyházi tör-

vénvek értelemében református papavatást ritkábban, több év után szoktak tartani s ilvenkor fölavatás alá kerül az egyházkerületből minden, közben parochiát nyert lelkész.

A papavatás szintén nov. 18-án fog lefolyni. A kerületi közgyűlés megnyitása után ugyanis a lelkészi és egyházi képviselői kar átvonul a Nagytemplomba, hol lefolynik a papavatás ünnepély. ezután a közgyűlés tagjai visszatérnek a kollégiumba és megkezdik a tanácskozásokat.

A névtelen hősök emlékversenyén 3400 atléta futott keresztül Budapest uccáin.

A Vérmézőtől a névtelen hősök szobráiig. — A szoborra 172 egyesület stafétája helyezett koszorút.

A magyar atlétika szövetség az aradi 13 és a világháború névtelen hőseinek emlékéért kegyeletes ünnepélyt tette emlékeztetéssé. Kedden délután, a Vérmézőn, a Atilla köruton, az Erzsébet hídon, a Kossuth Lajos uccán, a Károly köruton, az Andrassy uton, az Erzsébet köruton, Rákóczi uton, Muzeum köruton, Kálvin téren és az Üllői uton át a Ludovika kertjében levő névtelen hősök emléksobráiig staféta futást rendezett.

A versenyben 172 csapat vett részt. 20—20 atlétával.

A közönség élénk érdeklődéssel állta végig a hosszú utvoralat és mindennütt megilletődött lelkesedéssel ünneplte a futókat.

A névtelen hősök emlékoszlopánál gyülekezett az ünneplő közönség nagyrésze.

Ott volt József Ferenc kir. herceg, Konek Emil altengernagy, Molnár Dezső altábornagy, Sipos tábornok a Ludovika Akadémia parancsnoka.

Dr. Karaffiáth Jenő az országos testnevelési tanács elnöke, Tankovics Szilárd a Mac elnöke, Feliceidesz Ro-

mán miniszteri tanácsos, továbbá a társadalmi és politikai életünk sok kiválósága.

A katonai zenekar, a Rákóczi indulójának hangjai mellett

Somfai Elemér a MAC stafétájának utolsó tagja szakította el elsőnek a célszalagot egy babér koszorút tartott a kezében, amelyet az emlékmű lépcsőjére helyezett.

Utána Muskát László MTK, majd Hajdu FTC, Fluk BBTE tették le a kegyelet koszorúját a névtelen hősök sírjára. Majd sorra következtek a BEAC, MTE, Ludovikások, a Move és a rendőrség futói stb.

Molnár Dezső altábornagy szép buzdító beszéd kíséretében hívta fel a közönség és az ajtélak figyelmét a mai ünnepély jelentőségére.

Aradon nem áll már a 13-as vértanúk emlékszobra, mondotta az elszakított magyar földön ugyan ünnepelhetik meg véreink világháboruban elesett hőseink emlékét.

azért rendezte a MANSz ezt az október 6-iki kegyeletes ünnepélyt. A sport olyan eszköz, amely az integer Magyarország visszaszerzéséhez segít bennünket.

További beszédében meleg elismeréssel emlékezett meg a leventékről, akik a hősök stafétáiban is előkelő szerepet játszottak. A leventék a nemzet jövő reménysege és az ők éltetésük közben fejezte be beszédét. Majd megkérte József kir. herceget, hogy a győztesek között ossza ki az örökös vándordíjakat és a bronz emléklapokat.

A lélekemelő ünnepély a Himnusz hangjaival ért véget.

A földből feltörő olaj előtört egy román falut

Bukarest, okt. 6. Moreni mellett, Stavropoleos községben hatalmas erdői eruptió történt. Az olaj az uccákon és a házak udvarain folyik. Az olajjal telt gázok az egész környéket elárasztják és elegendő volna egyetlen szakra vagy gyufa ahhoz, hogy az egész vidék lángba voruljon. A petróleum társaság hatósági és katonai segítséget kért. Az olajömlés egész területét esendőrök zárták el. Több száz munkás dolgozik új csövezetek építésén. A hatóságok Moreni egész környékén eltiltották a lakosságot attól, hogy tüzet gyújtson, sőt egyetlen motort, vagy automobilt sem szabad megindítani három kilométeres körzetben. Az olaj kitörése állandóan tart és erős földalatti moraj kíséri.

Ma katvanéves a Csokonai színház.

A debreceni színészet jubileuma. — A színház első színlapja Bánk Bán ünnepi előadásáról. — Jókainé Debrecenben.

Szigoru erkölcsi szempontok és színésztörvények hatvan évvel ezelőtt.

Debrecen város törvényhatósági közgyűlése 1861. március 13-án elhatározta, hogy állandó, díszes hajlékot emel a színészet muzejának. A színház tervét Skalmiczky Antal pesti építész készítette, míg az építési munkát pályázat után Vecsey Imre debreceni építész kapta meg. Az alapkövetélteli ünnepélyt még ez évben, augusztus 21-én megtartották s 1865-ben készen állott az új színház. Az építés költségei összesen 201.699 forint és 30 krajcárra rúgtak.

Ma van hatvanéves fordulója, hogy a Csokonai nevet viselő színházat fényes keretek között 1865. október 7-én megnyitották. A megnyitó díszelőadásán Bánk Bánt adák, mikor is Gertrud királynőt minden idők egyik legnagyobb színésznője, Jókainé Laborfalvi Róza játszotta. Kárdoss Géza igazgató, a mai ünnepi fordulón szintén Bánk Bánt adta elő. Ez alkalomra a Nemzeti színház kiváló művészeti utaztak le Debrecenbe.

Gertrud királynő szerepét a nagy tragika, Jászai Mari alakítja.

A nevezetes forduló alkalmából érdekesnek találjuk leközlöni a színház első, a díszelőadást hirdető színlapját.

Első színi előadás.

Sz. kir. Debrecen város n. é. közönségének tiszteletére, a nézőhely teljes kiváltságával, Jókainé assz. közre-működésével

Debreceni városi színház.

Reszler István igazgató alatt dráma, népszínmű, opera, operette színtársulat által (művezető Molnár)

szombat, okt. 7-én, 1865.
első színi előadás.

1-ső szakasz Prológ.

A megnyitó alkalmára írta: Jókai Mór, előadja Jókainé assz.

Ezt követi néphymnus Kőleseytől, éneklé az összes személyzet, vezető Jókai Mór.

2. szakasz. Ünnepi nyitány. Ez alkalomra szerzette és az előadást vezette Zsák Vilmos karmester.

3. szakasz.

BÁNK BÁN

Eredeti tragédia 5 felvonásban Írta: Katona.

Személyek:

II. Endre, magyar király — Együd
Gertrud királyné — Jókainé assz.
Ottó Berchtold megalomna
— berecei fia, Gertrud test-
vére — Hegedűs
Bánk Bán, Magyarország
nagyura — Molnár
Melinda, felesége — Libényi Gizella
Soma, fia esküvő — Kovács
Michái bán, Melin báltvia — Tar
Simon bán, Melinda báltvia — Horvát
Péter bán — Rónai
Zászlós ur — Marosi
Miska bán a királyfiak
nevelője — Foltánvi
Solomomester fia — Chorván
Fridera thurlogiai leány — Pifkó Lina
Udvárnok — Takács
Eibevach, német lovag — Gádonyi
Tibore, nőr — Dósa
Zászlós urak, vendégek, udvarnikok, bé-
kötlenek, katonák. 115-1213.

A színpad gépezeteinek, díszleteinek festését és teljes felszerelését eszközöl-
te **Mühdorfer Vilmos ur**, a herceg
Köburg gothai udvari színház díszlet
és gépezet igazgatója, aki is ezen al-
kalomra személyesen megjelent

Az első függöny ifj. Telepi ur rajza
után készült, a változasi függönyt,
mely ez alkalommal kivételesen a Pro-
loghoz használták, rajzolta és festet-
te Mühdorfer Vilmos ur.

Helyárak: Alsó és felső páholy 8 frt,
esaládi páholy 12 frt, felső páholy 6
frt, tündasszék 2 frt, földszinti zárt,
szék 1 frt, 50 kr.,emeleti zárt szék 1
frt, földszinti állóhely 1 frt, Karzát
50 kr.

Kezdetle 7 órákor.

A színházat az első évben Reszler
István igazgatta, de egy év alatt őt
is utólérté a színiigazgatók gyakori
végzete: megbukott, tönkrement. A
város erre 1866. július 1-én saját
kezelésébe vette a színházat, színiügyi
egyletet alakított.

**Az intendatúra 5 éve színházunk
legfényesebb korszaka.**

Az egylet kidolgozta ügyrendjét
és könyomatta. A sárguló könyv lap-
járól idézzük az egylet következő-
képen fogalmazott vezető szempont-
ját:

— „Fölkarolunk minden je-
lest, ami hazai és semmi kitünőt
nem mellőzünk azért, mert
idegen.”

Ennél tökéletesebb programot
szólt sem adtak. Majd így folytatja
az egylet:

— „Legyen színházunk
az élet iskolája, mely az erényt
megdicsőítse, a bünt és ferdese-
get pedig úgy mutassa fel, hogy
attól a szilajabb s nemesre ke-
vésbbé fogékony kedélynek is
el kelléssék fordulni. Szemkáp-
ráztató és erkölcsi értékkel
nem bíró látványosságoknak szin-
padunkon tér nem engedhető.

A színiügyegylet rendkívül erélyes,
szigoru törvénykönyvet készített a
színészeknek. Mindenre kiterjedt a
figyelme és a legaprólékosabb sza-
bályokban írta elő kötelességeiket,
büntetést róva ki a vétkezőkre.

A 27-ik paragrafus például ezt
mondja: „Ki az intézetnek valamely
nótáját illetlen viselete által meg-
sérti, elveszti negyedrészt havi fi-
zését, úgy a nóttag is, ki a nő szem-
éremről és illedelemről megféleked-
nek.”

Nem kevésbé érdekes a 116-ik
paragrafus:

— „Van scenikai illedék, mely
ellen ok színpadon vétének, amhá
lehmellőzése kedvetlen benyomásu
mivelt nézőre. Ide tartozik a képés-
zebkendő használása nélkül, ekké-
ven a színpadot próbán s előadáson
ne mooskositse scenki, csak azért se,
nehogy a hölgyek drága kelméit ko-
penye vagy uszája bepiszkolassák

Ha, a darabban nincs kielőlve, nem
szabad csókolni. Soha sem szabad a
némbert magához emelni. Semmi
esetben sem szabad a nő ajkát csó-
kolni, ha a csók a cselekménnyel
összefügg, arcot vagy homlokot kell
csókolni. Öleléskor pedig ügyelni

kell, nehogy a mell kézzel érintes-
sék. Ki ilyesmi elien vét, fizet 24
krajcárt.

Ime, így örködtek 60 évvel ezelőtt
őseink a színház művészi hivatásá
mellett. Szb.

A Horthy család ősi községe ifj. Csánky Benjámin hívta meg lelkésznek.

Nemrégiben Debrecenben járt
Horthy István tábornok, egyházmeg-
yei gondnok vezetése alatt egy
küldöttség, hogy meghallgassa ifj.
Csánky Benjámin segédlelkészt. A
kenderesi ref. egyház lelkésze Györf-
Lajos esperes ugyanis nyugalmá-
vontult s az így megüresedett állás
betöltése szükségessé vált. Kende-
res tudvaleg a Horthy-család ősi
fészke, itt van az ősrégi családi
kuia is.

A küldöttség ifj. Csánky Benjámin
meghallgatása után jelentést tett a
kenderesi egyház presbitériumának,
amely a jelentés alapján egyhangu-
lag a Csánky Benjámin meghívása
mellett döntött.

A fiatal lelkész, aki hamarosan
ilyen szép pozícióba jutott, kiváló
képzettséggel rendelkezik, több évet
töltött külföldi egyetemeken, így
legutóbb Hollandiában. Különben pe-
dig fia id. Csánky Benjámin egye-
temi tanárnak.

A Déri-muzeum építését jóváhagyó rendelet elkallódott az uton?

Múlt hó 22-én postára tették, de még most sem érkezett meg. — Aggo-
dalnak az építkezés megkezdésének halasztása miatt.

Több mint két héttel ezelőtt meg-
íruk, hogy a Déri-muzeum építését
jóváhagyta a minisztérium. A jóvá-
hagyás híret dr. Vásáry István pol-
gármesterhelyettes főjegyző hozta
aki ez ügyben tárgyalt a miniszte-
riumban. Ott megígérték, hogy né-
hány nap múlva a rendeletet meg-
küldik Debrecenbe.

Jó néhány nap telt el azonban s a
jóváhagyó rendelet sehogy sem ér-
kezett. A napokban végül is dr. Ma-
goss György pogármester telefonon
érdeklődött a rendelet sorsa iránt.
Azt a meglepő választ kapta,

**hogy a jóváhagyást még szeptem-
ber 22-én elküldték a pos-
tára.**

A telefon válasz óta megint napok

teltek el, de a jóváhagyás most sem
érkezett meg. A dolog egészen ért-
hetetlen lett, hiszen Budapest—
Debrecen között egy nap alatt meg-
teszi az utat a posta. A városházán
nem tudják magyarázatát adni a do-
lognak, de gondolnak arra is, hogy a
rendelet esetleg más városba tévedt,
amire legutóbb is volt példa, mikor
egy Hajdunánásnak szóló leirat
Debrecennek címzett borítékban he-
lyezett el.

A jóváhagyás elkallódása azért
aggasztó, mert féltő, hogy ez évől
egy teljesen el kell ejteni az építke-
zés megkezdését. Így is már két hét
veszett el a felhasználható drága
időből. Minden esetre erélyes intéz-
kedésre van szükség.

A kereskedelmi miniszterium a Helyiérdekű vasutnak szánta az autóbusz já- ratok engedélyét.

A közlekedési forgalom aggodalmas monopolizációja felé. — Miniszteri le-
irat Debrecen városához.

Megírta a Debreceni Ujság annak
idején, hogy a debreceni Autó forgalmi
r.-t. autóbusz járatokat akar Deb-
recenben megindítani s ez irányban
engedélyt is kért a kereskedelmi mi-
nisztériótól. A városban egyelőre egy ut-
vonalon terveztek az autóbusz járat
megindítását, még pedig a Széchenyi-
utca és Széchenyi-uton végig a Tiszt-
vessző telepig. Ezen kívül a környék-
beli községekbe terveztek autóbusz
járatokat.

Hasonló irányu kérelemmel fordult
a kereskedelmi miniszterhez a Gyar-
mathy-féle autóforgalmi vállalat is. A
kérelmek alapján a napokban megke-
resést küldött a kereskedelmi minisz-
ter Debrecen város tanácsához, amely
ben jelzi, hogy

**az autóbusz járatokat egy léke-
erős nagy vállalat akarja megsze-
rezni és valószínűleg az is fogja
megkapni.** Itt ezért a két kérvé-
nyező vállalatot, hogy nagy befektető-
ségeket ne eszközöljenek.

A városházán úgy tudják, hogy az
autóbusz járatok engedélyezését a
Hévynek szánta a kereskedelmi mi-
niszter. Sokan aggodalommal tekinte-
nek a közlekedési forgalomnak ez eset-
len bekövetkező monopolizálására,
mert így a Hévy verseny hiányában
kénye. Kedve szerint szabhatná meg
az árakat, aminek aztán az utazó kö-
zönség látna kárát.

Ez a közönség érdekeit is érintő ügy
különben rövidesen el fog dőlni.

Megnyit a GALAMBOS-cukrászda Kossuth-uca II. sz.
(Kárdoss ház.)

Kitüntetett női szabásztanoncok az országoskiállításon

Vasárnap délelőtt 11 órakor osztották ki unnepléves keretek között a női szabásztanoncok országos kiállításon a díjakat és okleveleket.

Riskó Béla női szabómester elnökölt az unnepléves összejövetelen és a díjazás megvitatásán, aki ez alkalomból a kereskedelemügyi kormányt is képviselte, a díjak és oklevelek kiosztására.

Majd Jenő szép beszéd kíséretében egyenként nyújtotta át a kitüntetett női szabásztanoncok a bíráló bizottság által megítélt díjakat.

Első díjakat nyertek: Borsos Árpád, Pinter László, Molnár Sándor és Tóth Ilonka, akik még külön 125-200 ezer koronás pénzjutalomban is részesültek.

Második díjakat kaptak: Santó Béla, Molnár József, Mester Erzsébet, Szilágyi Mariska, Takács Gizella 75-75 ezer koronás pénzjutalommal együtt.

Harmadik díjakat nyertek: Gellyei Antal, Domokos Ilona, Szotrik Mária, Szabó Mária és Pallér Ilona és külön mind-egyikük 50 ezer koronás jutalmat.

Mindvégig díjazott gyönyörű szép oklevelet is kapott.

Kiemelte Majd Jenő beszédében, hogy a harmadik országos női szabó tanoncmunka kiállításon a debreceni növendékek eltünően szép sikert értek el s ebben a legnagyobb érdem Riskó Béla női szabómestert, a kereskedelemügyi kormányt is díszes oklevéllel tüntették ki. G. Antalfi Salamon női divattervező pedig az országos ipartestület elismerő oklevelét nyerte szép kiállított munkáival.

A kitüntetett növendékeket és az őket kiképző női szabómestereket a díszvélés keretében még külön üdvözölte dr. Csűrös Ferenc kulturatanácsnok a város nevében és Bessenyei Gyula az ipartestület nevében s ezzel a debreceni női szabó ipar fejlettségét dokumentáló ünnepezt véget ért.

Bekerítik Abd el Krimt.

Páris, okt. 6. Hívas: Tazából jelentik a Matinnak: A francia csapatok Aidirtól 45 kilométernyi távolságban a spanyol hadseregtől pedig, amely feléjük halad 18 kilométernyire állanak. A két hadseregnek Abd el Krim haderejének bekerítésére irányuló kombinációs mozdulatai tovább folynak. A francia harcra jelentékeny mennyiségű hadianyagot küldtek, főképen 145 mm-es kaliberű ágyúkat, amelyeknek lőtávolsága 16 kilométer és könnyű repülőgépeket, — amelyek minden terepen le tudnak szállani.

Eltogták a hamis 50.000 koronások gyártóját.

Budapest, okt. 6. A szolnoki rendőrkapitányság ma délben jelentést tett a budapesti főkapitányságnak, hogy Sváb Bertalan 24 éves volt ügynök személynében eltogták a hamis 50 ezer koronások gyártóját. Tettes érték, amikor egy 50 ezrest akart felváltani és a kereskedő, akinek kezébe került a hamis pénz, azonnal átadta a rendőrségnek. A szolnoki rendőrségen megmotozták és még 10 darab hamis 50 ezer koronást találtak nála. Sváb Bertalan beismerte, hogy eddig 24 darab hamis 50 ezer koronást készített, amelyből felét forgalomba is hozta Mezőtúron. A szolnoki rendőrkapitányság a beismerés folytán fogton felhívta a mezőtúri rendőrséget, ahonnan jelentették, hogy két darab hamis 50 ezer koronást találtak is, amelyet átadtak a királyi ügyészségnek.

Kitűnő férfi fehérneműk Frank Edénél

Debrecen kegyelete október 6. emlékének.

Az ifjuság emlékünnepelei.

Debrecen város kegyelettel áldozott tegnap a szabadságharc vértanúhalált halt hős főtornokai emlékének. A középületeken gyászbogót lengetett a szél, az ifjuság pedig kegyeletes emlék ünnepek keretében ünnepelt.

A Hittanszaki Önképző Társulat dél után 5 órai kezdettel szép ünnepélyt rendezett a kollégium dísztermében.

Az ünnepélyt dr. Erdős Károly lelkesítő igazgatója magas szárnyalású beszéddel nyitotta meg melyben kifejtette az okt. 6. nagy jelentőségét s párhuzamot vont jelenlegi szomorú helyzetünkkel.

Az igazgató hazafias szavai után Nagy Béla 11. éves hh. szavalt, igen szépen. Hegedűs Kálmán IV. éves hh. katasos emlékbeszédben méltatta, nemzetünk sorozatos tragédiáit; a hallgatók elé állítva azt a sok csapást, melyet nemzetünk át élt.

Szünni nem akaró tapsvihar fogadta Luthár Sándor IV. e. hh. szavallatát, ki végvári költeményeit szavallta, ki ferroti technikával. Az ünnepélyt a Szózat hangjai zárták be.

Az ünnepélyen megjelent Baltazar püspök. A díszterem zsufolásig megtelt.

A Doczy intézet igaz bemsőséggel áldozott az aradi vértanúk emlékének. Délelőtt 10 órakor a Kossuth ucai templomba vonult fel a hatalmas növendégsereg tanári vezetés mellett. — Itt a XC. zs. 1. v. Te benned bíztunk címetől fogva... esendült fel az ifjuság

ajakán, majd a 238. d. 3. v. De te uram elneklése után a leányközépiskola énekkara „Nemzeti imájá”-val ragadta meg a lelkeket. Dr. Boér Károly vallás tanár gyönyörű szép, hazafias imádságot mondott. A tanítónőképzőintézet énekkara „Imá”-jával kelte mély átitatot, Isten áld meg a magyart... elneklésével végződött a lélekemelő ünnepély. Istentisztelet után mindenik tagozat ifjusági önképzőkörre szebbnél szebb ének, zeneszámokkal, szavallatokkal és ünnepi beszédekkel emlékeztek a nagy napról. Kiemeljük dr. Szabó Gyuláné Tarr Juliánna tanárnő szép ünnepi beszédét, melyben ismertette a vértanúk mártírhalálát, de egyben lelkes szavakkal adott kifejezést a jobb jövőbe vetett törhetetlen hitünknek.

A ref. főgimnázium délelőtt 11 órakor az intézet tornatermében rendezte emlékünnepeit. Nagy Sándor h. val lastánár megható imája után Szabó Zoltán VIII. o. tanuló mondott lenyűgöző emlékbeszédet, majd Füstí Lajos VII. o. tanuló szavalt.

Az egyetemi bajtársi egyesületek délelőtt fél 11 órakor a vármegyeháza dísztermében rendezték ünnepélyt, melyen az emlékbeszédet dr. Fazekas Sándor egyetemi tanársegéd tartotta. Timár Ilka, a Csokonai színház művésze szép magyar énekeket adott elő Magyar Imre zenekarának kísérete mellett. Szavalltak Boda Sándor és Csövény Endre leventék.

A kormány tíz milliárd koronára emelte Debrecen és Hajdumegye vetőmaghitelét.

A miniszter újabb 3 és fél milliárd koronát utalt ki.

Emlékeztetes, hogy a kormány 6 és fél milliárd koronás vetőmaghitelt utalt ki Debrecen város gazdájának. Ezen a környéken ugyanis az őrjási aszály következtében rendkívül gyenge volt a búzatermés. Eppen emiatt a kiutalt 6 és fél milliárd koronát kevésnek találták, miért is Debrecen város közigazgatási bizottsága a hitel felemelését kérte a földművelésügyi kormánytól.

A földművelésügyi miniszter válasza most érkezett meg. A miniszter akceptálta a kivánságot és a hitel összegét tíz milliárd koronára emelte fel, tehát újabb 3 és fél milliárdot utalt ki.

A siker elsősorban dr. Hadházy Zsigmond főispán érdeme, aki a legnagyobb buzgalommal járt közbe az eredmény érdekében.

Nyolc milliárdos beruházási tervet készített a város a közbiztonság kibővítésére.

Új rendszerű sertés és marha vágó-termek. — gépbereendezés átalakítása maga 5 milliárdba kerül.

A külföldi kölcsön beruházási programjában szerepel tudvalevőleg a közbiztonság javarésze kibővítése is. A műszaki ügyosztály elkészítette a terveket és azokat Borsos műszaki tanácsos a legutóbbi tanácsülésén be is mutatta. A tervek egyelőre csak általánosságban készültek és még részletes kidolgozásra várnak.

Őriási átalakításokat ölel fel a terv. A mai szarvasmarha vágóhidat, amely két részből áll, egy hatalmas nagy teremmel alakítják át, úgy hogy

a közözet kiszélesedik. E mellé építenek egy kisebb helyiséget is.

A sertésvágóhidat, amely két egy-násmellett mellett levő nagy hosszú épületből áll, szintén kibővítés alá kerül, úgy hogy ezt a két épületet térfelével kötik össze és egy teremmel alakítják át. Ezen kívül emelnek még két épületet. Az egyik az egészségügyi épület lesz. Ebben lesznek a kényszervágások, itt lesz a zsírfeldolgozó helyiség is. A zsírfeldolgozó

amelyre a vásárpénztár üzemének felendülésével vár nagy hivatás.

Lesz egy fertőtlenítő helyiség is és egy csürszerű épület, ahol a sertéseket fogják leszúrni és megperzsélni. Az egészségügyi épületnek és perzselőnek a felállítására 800 millió koronába kerül.

A jéggyártást is kibővítik, úgyhogy naponta 2090 tábla jéget tudjon termelni. A hűtőházat is megnagyobbítják és építenek egy viztornyot a vágóhid udvarára.

Az egész beruházásra a külföldi kölcsönből 550 ezer aranykorona áll rendelkezésre, amely 8 milliárd papirkoronának felel meg. Ebből kell elvégezni a gépbereendezés átalakítását, amire nézve a tanács Schick Nikolsen gyártól ajánlatot kért. Az ajánlat szerint a gépberendezés átalakítása 5 milliárd koronába kerül. Egyelőre tehát bizonytalan még, hogy a rendelkezésre álló ötmilliárdból az összes tervezet végrehajtható-e?

A tanács épen ezért egyelőre visszavonta a terveket a műszaki ügyosztálynak, hogy részletesen dolgozza fel azokat és a részletes költségvetést nyújtsa be.

A debreceni Patronage Egyesület október 4-iki gyermeknap gyűjtése.

A gyűjtött összeg meghaladja a husz millió koronát.

A debreceni Patronage Egyesület vasárnap délelőtt megtartott gyermeknap gyűjtése fényes eredménnyel végződött. Városunk nemes szívi polgárai szép tanyulét adták megértésüknek a szép, a nemes ügy iránt. Az összes helybeli jótékony egyesületek költségvetési és az egyesület tagjai egymással vetélkedve fáradhatatlanul gyűjtötték egész délelőtt a jótékony adományokat és fáradozásuknak meg is lett a méltó eredménye, mert a gyűjtött összeg meghaladja a husz millió koronát. A gyűjtés az egyes gyűjtő helyek szerint a következőképpen oszlott meg: Fráter Erzsébet csoportja 2.996.000 korona, Pápay Józsefné—Sass Béláné gyűjtése 3.275.300 korona, A Szent Erzsébet egyesület tagjai Mátyászkv. Mihályné, Ivánszék Lászlóné, Puzs Ervinke, Harváth Antalné gyűjtése 2.514.250 korona, Papp Gyuláné 120.000 korona, Nagy Endréné 260.000 korona, Telegdy Szeréna vezetésével a ref. Templomgyűjtő egyesület tagjai 2.514.000 korona, Steci Kéfi, gyűjtő munkái 190.000 korona, A Filler egyesület özv. Görössy Kálmánné vezetésével 290.000 korona, Bárdos Gézőné gyűjtése 2.792.000 korona, Ferenczy Miklósné csoportja 1.400.000 korona, Zoltán Odómné gyűjtése 227.6000 korona, Szinés, szék: Halassy Mariska és Timár Ilka 850.000 korona, Nagy Lászlóné gyűjtése 660.500 korona, a nagyalomástól és a gyermekmenhelyből még nem folyt be a gyűjtött összeg, Mózesné Nyilas Margit, Ferkó és Sidó urak waggongvári gyűjtése 736.000 korona.

Igen szép és impozáns volt a szüreti felvonulás amely színes, eleven békebeli szüreti emlékeztető, A gazda, gazdáné és kísérete festői szép felvonulása, a szüreti királynő megválasztása mindoly szíves látvány volt amely méltán megérdemelte a közönség érdeklődését.

Mindazoknál akik a gyűjtésben részt vettek, vagy bármiképpen közreműködtek úgy szintén azoknak, akik adományokat járultak hozzá az igazán szép eredmény előéréséhez, ezúton is hálás köszönetet fejezi ki az egyesület vezetősége és kéri, hogy a Patronage Egyesület nemes munkájában az elhagyott szegény apátlan, anyátlan gyermekek megmentésében a jövőben is támogassák kezveskedjenek.

Figyelem a gyermeke!
Használjon
Hőpálás-bőrpírítkekről,
Kalkemalint,
Festőzár ellen

HOFER
GYERMEKHINTÓPOR
GYERMEKKRÉM
GYERMEKZAPPA
HÖLCSŐNYESEN
KÁRMENTŐS
KÁRMENTŐS

Ujdonságok.

Felhívás az őszi vásáron árusítani akarókhoz. A folyó évi Dienes napi országos vásár alkalmával az ipari és kereskedelmi kirakó vásár f. hó 18-án, 19-én és 20-án lesz. Felhívom a vásári árusításban érdekelt iparosokat és kereskedőket, hogy elárulják helyük kijelölése végett iparjogszíntvényaikkal az elsőfoku közigazgatási hatóságnál (Kössuth utca 20. sz. 39. sz.) f. hó 12—15-ig bezárólag annál is inkább jelentkezzenek, mert későbbi jelentkezés esetén helyi biztosítási esetleg már módomban nem lesz. Vidéki marosok és kereskedők részére jelentkezési határidőként 15. 16. és 17-ik napjait jelölöm meg. Jelentkezés d. e. naponként 8—11 óráig a fenti helyen. Ezzel kapcsolatban zen az utca értesítem a helybeli zsibirusokat, hogy árusító helyük az országos vásár tartama alatt is a Dobozy-utca és a Cegléd utcai ref. temető között elterülő térségen lesz. Dr. Vass Károly, városi tanácsnok, mint az elsőfoku iparhatóság vezetője.

A magyar mérnök és Építészek Nemzeti Szövetsége felkéri tagjait, hogy a márcsli kirakodásra vonatkozó jelentkezési íveket még a mai napon szíveskedjenek eljuttatni a Ezerfolyó Áramtörési Társulat irodájába Szent Anna utca 25.

Ügyvédi hír. Bodó Ágilla dr. Bihar vármegye v. árvászéki üllőke. ügyvédi irodáját Debrecenben. Battyányi ucca 3. sz. alatti megnyitotta.

Széchenyi uccai háztulajdonosok figyelembe. Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága felhívja azokat a Széchenyi uccai háztulajdonosokat, akik házaik karbantartását a f. hó 18-án kezdődő országos vásár tartama alatt árusítók elhelyezéséről mentesíteni óhajtják. Elhelyezési igényüket a városi elsőfoku iparhatóságnál (Kössuth ucca 20. sz. 39. sz. helyiségben) a hivatalos órák alatt saját érdekükben nyelők, de legkésőbb f. hó 10-ig jelentsek be. Dr. Vass Károly, városi tanácsnok, mint az elsőfoku iparhatóság vezetője.

Az Északmagyarországi Kőbánya és Magyar Tarmac Rt. f. hó 5-én rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen bejelentették, hogy a vállalat részvénytöbbségét a Magyar Vasúti Forgalmi Rt. szerezte meg. Ennek folytán az eddigi igazgatóság és felügyelő bizottság lemondott és új igazgatóság és felügyelő-bizottság választott. Az Északmagyarországi Kőbánya és Magyar Tarmac Rt., amely a tokaji hídegr oldali nagy kvaretracht kőbánya, továbbá a szeremesi ryolított kőbánya és a debreceni tarmac művek üzemét folytatja, most a Magyar Vasúti Forgalmi Rt. érdeklőre kerül, az igazgatóság a közgyűlési követő ülésén az összes bányák nagyarányu fejlesztését, teljes reorganizálását és modern felszerelését határozta el. A vállalat ügyvezető igazgatójának Gémes Imre főmérnököt nevezték ki.

Hová, háová olv sietve?
Kérli lksz ur megüledve.
Albarrt-hez megvünk.
Mert ott legübb és legücsöbb a menünk

Patkány
és eger 24 órán belül kiirtható szabadalmazott irtószerezrel. Nagyon olcsón kapható
STERN
festéküzletében PIAC-UCCA 10. EZ-Bikával szemben. Ugyanott poloska és svábbogár irtószerezről nagy raktár.

A letartóztatott kommunisták éhségstrájkot kezdenek.

Részben mesterséges táplálkozást kaptak, részben megmondolták magukat

Budapest, okt. 6.
Rákosi Mátvás és a letartóztatásban levő kommunistá társai az üzség fogházában éhségstrájkot kezdtek. A jelek szerint kétségtelen, hogy ezt az éhségstrájkot előre megbeszélték, mert ugyanabban az időpontban kezdődött az éhségstrájk a pestvidéki törvényszék fogházában elhelyezett 31 letartóztatotnál. — mint amikor megkezdte a koplalást a Markó uccában levő hat letartóztatott. A pestvidéki törvényszéken tegnap mind a 31-en állták az éhségstrájkot, egyik sem evett egy falatot sem, ma azonban 15-en megmondolták magukat és etogadták a vacsorát. 21 kommunista azonban tovább kitarott az éhségstrájk mellett, úgy, hogy a pestvidéki törvényszék fogházának vezetősége a 21 strájkoló kommunista közül hetet mesterségesen megetetett, erre a többi 15 önként feladta a strájkot, elfogadták és elfogyasztották a jó kocszot. A Markó uccai fogházban evő hat kommunist közül Rákosi Mátvás, Weinberger Zoltán és Kálmán Katót ugyancsak mesterséges módon megetették, mire a másik három fogoly önként feladta az éhségstrájkot.

Tíz büncselekmény harminchilenc vádlottal.

Ha az uradalmi ispán saját zsebére gazdálkodik.

Nagyvára, Peresháza és Bihar nagybajom községek között van a nagyváradi rom. kath. püspökség 3 ezer holdas uradalma, amelyet most a magyar-nemet mezőgazdasági r. t. bérli. Ebben az uradalomban volt alkalmazva Máda István ispáni minőségben. Mádai azonban a maga zsebére gazdálkodva

1923. tavaszan és nyarán több mint 50 millió korona értéket ki tevő különféle terményt hordatott el az uradalomból büntársaival.

s persze a lopott holmik értéke nagyrészt az ő zsebébe vándorolt.

Igy 1923. júl. 12-én éjjel Pataki József, Somogyi Sándor, Faluska János Jenei Menyhért, Schönfeld Adolf, Farkas József nagybajomi, Karajos Gábor, Nagy Bálint, Berola András, Bzszányi Imre nagyváraei lakosok, valamint Erdei Sándor uradalmi eszöz közreműködésével 58 keresztet árpát.

Büncös üzelmire az uradalomnak összesen 39 gazdasági eselődjét igénybe vette, mert mindig másik-másik eselőddel vitette el a különféle termé-

nyeket, hogy észre ne vegyék a lopást. Végül Weisz Salamon földesi lakosnak felesbe adott ki kaszálót, holott csak harmadosba lett volna szabad és ezért pénzt fogadott el.

Végül azonban rajta vesztettek a merész manipulációkon s a csendőrség fényt derített a büncselekményekre.

Tegnap volt a kir. törvényszéken a tárgyalás ez ügyben. Mádai tagdta a büncselekményt, de Erdei Sándor szemébe mondta,

hogy az ispán parancsolt rá: — Erdei el kell menni 20g keresztet a gazdasághól, mert különben keresztül lövöm magát.

A tárgyalás folyamán a kir. ügyész indítványt terjesztett elő bizonyítás ki gsztes iránt, miután 11 vádlott különben sem jelent meg.

A bíróság helyt adva az ügyész indítványának a tárgyalást nov. 3-ra határozta el, miután a kir. ügyész vádelejtése folytán Farkas József és Lukács Sándorral szemben az eljárást elévülés miatt megszüntette.

Hajdunánási adóhivatali tisztviselő, aki elszikkasztotta az adót. Tegnap délelőtti esendők kiszérték be a debreceni ügyészség fogházába Szombati András hajdunánási városi adóhivatali díjnokot, aki hivatali minőségében több sikkasztást és csalást követett el Legutóbb özv. Fejes Sándorné hajdunánási lakosól 1.700.000 koronát vett fel azzal, hogy azt az összeget az esedékes adótartozásba beszámítja és az adóhivatali penztárnak befizeti. Szombati azonban az 1.700.000 koronát elszikkasztotta és egy fillért sem fizetett be az adóhivatalba. Nem sokkal ezután Weisz Samu hajdunánási terménykereskedőnek 30 mázsa búzát adott el és 9 millió korona előleget vett el az üzletrre, pedig búzája egyáltalában nem is volt. A terménykereskedő többszöri sürgetésére sem tudta szállítani a

búzát és ezért feljelentést tett a hajdunánási rendőrségen, ahol őt is autóztatták és tegnap beszállították a debreceni ügyészségre. Dr. Takó Ferenc vizsgálóbíró heismerő vallomása után előzetes letartóztatásba helyezte Szombait.

Pofoszkodó fiatalember az Angol Királynőben. A hétfőről kedde virradó éjszka Szutor Béla joghallgató illuminált állapotban súlyos incidens provokált az Angol Királynő éttermében. Több ismerősével hovaesen összeszólalkozott, majd fizetés nélkül távozni akart s a főincér, aki fizetésre szállította fel, pofoa ütötte. Az előhívott rendőr bekísérte a központi ügyeltre, a botrányt okozó fiatalembert akít rövid fogvatartás után elbocsátottat, de botrányokozásért a rendőrbírósig elé kerül.

Györki Imre képviselő rágalmazásért elítélte a debreceni kir. ítélő tábla.

Az 1922 évi nemzetgyűlési választásokat megelőző napokban a debreceni szociádemokrata párt dr. Györki Imre és Holló János által fogalmazott rőpcedulákkal árasztotta el a járókelőket. A Mélyen tisztelt Uram és Asszonyom! megszólítás rőpcedula szerint a kormányrendszer felelős a numerus causus s a botánitetés törvénybe iktatásáért, az orgányai, izsáki és Somogyi-Bacsó gylkosságokért, valamint a drágaságért.

Felhatalmazásra uldozendo rágalmazás vétsége miatt megindult ezen az eljárás Györki és Holló ellen s a kir. törvényszék Serly tanácsa mind kettőjüket fejenként 3 millió büntetésre ítélte.

Felebbezés folytán tegnap foglalt Ferjessy tanácsa s a felebbezéseket kezott észeggyel a kir. ítélő tábla elutasította és a kir. törvényszék helyét teljes egészében helyben hagyta.

A kir. főügyész helyettes, valamint a védő semmisségi pangszt jelentettek le s így a kir. Kuria vég végérvényesen dönteni.

A Szent Erzsébet Egyesület 8-án, ülést tart. A Szent Erzsébet Egyesület e hó 8-án, esütörtökön délután 4 órakor választmányi gyűlést tart a Kath. Népszövetségi Otthon helyiségében, melyre a tagok megjelenését kéri az elnökség.

Tegnapü üszűfőttek. Az anvakönvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokot jelentették be: Harsányi Sándor molnár segéd fia Sándor, Kósa Lajos kalaposmester leány Ilona, Barna János Leccs leány Margit. 2 tővéntelen és egy halva szűlött

Elfogták a nem létező tengeri árusító sbelhámost. Még 1924. december havában történt, hogy Kiss Lajos nádudvari lakos, aki rendszerint az úpestj ipartestület jegyzőjének adta ki magát, 100 métermázs morzsolt tengerit adott el a debreceni Kereskedelmi és Gazdasági Rt.-nek. Még mielőtt az árut szállította volna 10 millió korona előleget vett fe, azután megszökött. A részvénytársaság feljelentése folytán a debreceni rendőrség széleskörű nyomozást indított Kiss Lajos kézrekerítésre körözöletvet is bocsátattak ki, amelyet megküldöttek az összes magyarországi rendőrkapitányságoknak. A körözöletvel alapján a múlt héten a budapesti rendőrség felismerte és elfogta a sbelhámost és a tegnapi nap folyamán a debreceni ügyészségre szállították. Dr. Takó Ferenc vizsgálóbíró tegnap délelőit hallgatta ki Kiss Lajost és elrendelte előzetes letartóztatását.

Tegnap halottak. Az anvakönvi hivatalból a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokot jelentették be: Farkas Erzsébet nef. 15 hónapos, Molnár Julianna nef. 61 éves, Kecskés István nef. 28 éves, Tóth Lajos gk. 27 éves, Rudavánszky Mátvás rk. 54 éves, Ezsias Vencel rk. 25 éves, Fekete Jánosrk. 20 éves, Tóth Józse ág ev. 36 éves Varga Győrey nef. 24 éves.

Félszázéves évfordulóra részt vevők ünnönsége Binkovits Béla éves múlópari rálalása Eszt utca 14-15. Telefon 388.

Fényképezőgépek és fotórikkek leg nagyobb választékban Bernáky műtermében Ferec József-ut 23. Telefon 388.

141 a Debreceni Újság 141 telefon-szama

Legolcsóbb búza vetőmagcsávázó üszögkár ellen a

PORZOL

Legjutányosabb beszerzési forrása:

Csanak József K. R. Z. fűszer- és csemegekereskedésben. Telefon 70. Piac-u. 51.

Színház.

Okt. 7-én. **Bánk-bán.** Tragédia.
Okt. 8-án: **A falu rossza.** Népszin-
mű. C) bérlet.
Okt. 9-én: **Sybill.** Operette. D) bér.
Okt. 10-én: **Peer Gynt.** Drámai köl-
temény. Premiere. Bérletszünet

Fényes ünnepélyvel áll meg ma a színház megnyitásának 60.ik évfordu-
lóját. A magyar színművészet büszke-
ségét és díszét: **Jászay Marit, Bakó Lászlót** és **Kiss Ferencet** sikerült az igazgatóságának megnyerni, hogy Bánk-bán előadásán országban tul hi-
ru művészetükkel az emléknapot be-
ragyogják.

**A mai ünnepi Bánk-bán diszelo-
adásra Jásza iMarit, Bakó László** és **Kiss Ferenc** vendégfelléptével jegyek már csak korlátozott számban állanak a közönség rendelkezésére.

A falu rossza vasárnapi rendkívüli sikere és hogy sokan távoztak el jegy nélkül arra indította az igazgatóságot, hogy a népszínművek eme gyöngyöt csütörtökre ismét kitzüze.

Csurka Lenke, ki vasárnap óriási sikerrel mutatkozott be „A falu rossza” című Rózi szerepében, játssa a szerepét a darab csütörtöki megismétlése alkalmából is

Peer Gynt, Ibsen hatalmas drámai költemény előadásának előkészületein dolgozik a színház lázas tevékenység-
gel. A darab technikai követelményei a színpad egész új berendezését követel-
tek, a minék az igazgatóság minken tekintetben eleget tesz.

MOZGÓ SZÍNHÁZAK:

Uranic: Dixie Handicap: (A sor-
döntő futam). Dráma 7 fejeletben.
Minden ízében amerikai film, bámu-
latos sportmutatványokkal. Kísérő:
Alice lovasja, burleszk 3 felvonás-
ban.

Vigszínház: A férjcsere. Kedélyes történet 7 felvonásban Várkonyi Mi-
lállal és Raymond Griffit-el. Kísérő
Pathé revü.

„Metecuban” csütörtökön „Eles-
relt lelkek” és „Északadás...” föld-
indulás...” 2 sláger egyszerre! Elő-
adások 6 és 8 órákor.

KNOTTI KOVACSNE
szabászati és varróiskolája
KOSSUTH-UTCA 45. SZÁM.
Beltráthozás 9 órától 1 óráig, d. u. 3—5-ig.

Pallagi akadémia hallgatók!!
Tiszturak és önkéntesek részére
megrendelésre és készen is kap-
hatók elsőrendű angol
lovagló csizmák
FALUSY KÁROLY cipész, ezüst-
koszorús mesternél, Osapó-ucca 41.

Megérkeztek
Ungváry József
ceglédi faiskolájából
minta gyümölcsfák
Megtekinthetők: Bethlen-u. 5. sz.
Megrendeléseket elfogad: **ONOSSAY**
ISTVAN nyug. máv. főkertész,
Hatvan-ucca 17. szám. (Sárközi Útlet.)

A függöny mögött.

Apróságok a kulisszák világából.

Kit szeret? Egy habitue kérdezte meg a színház egyik szellemes kis görli-
cejét:

— Mondja aranyos: kit szeretne maga inkább egy kadétot, vagy egy kapitányt?

— A kapitányt kadét korában — felelte a kiesi okosan.

Csurka Lenke **debatje.** Forró szin-
házi estén mutatkozott be Csurka Lenke mint népszínmű önekesnő szü-
lővárosa közönségének. A színi akadá-
miáról jött egyenesen, ahol Hermann Mancival együtt kelteitok figyelmet színpadra hivatóságukkal. Hermann Mancit egy évvel előbb végzett és Pé-
csett már sikereket aratott. Csurka Lenke most végzett és ő is rózsás di-
csőséggel vonult a világos jelentő desz-
kákrol a közönség szeretetébe. A „Falu
rossza” népszínműben játszotta Pi-
nom Rózi szerepét nagy sikerrel.
nyit színi tapsok, zajos ujrázások s
felvonások végével sűrű kihívások kö-
zött.

A debreceni születésű Csurka Lenke egyszerű meghódította a közönséget, zint napokkal előbb a szintársulat tagjait, akik titkon kihallgatták próba énekletét.

Rengőteg virágoz... kapott... Tuzben égett az arca... Boldog volt...

Öröme és boldogsága azonban akkor érte el tetőfokát, mikor a függöny mö-
gött váratlanul előbe lépett Kardoss Géza igazgató, Remete Géza főrendező Müller Mátyás karmester és egymás-
tán gratuláltak neki.

Még tüzesebben égett a Csurka Len-
ke arca, ragyogott a két szeme, de megcsuklott a hangja, amikor boldo-
gan megköszönte a gratulációkat. Az-
után szaladt az öltözőjébe... virág vette körül mindentől.

— Hát azoknak, akik küldöttek ti-
teket szép virágaim, hogy köszönjem meg, amért ilyen színessé, ragyogóvá, boldoggá tették az én első fellépése-
met?

Igy beszélt virágaihoz...
Szét se nézett!... Nem törődött vele nézi, látja-e valaki, pedig a színpad-
ról sokan nézték... Csurka Lenke oda-
hajolt minden esokor, minden aján-
dék felé s mindegyikből megcsókolt egy rózsát...

A nagy próbán. Peer Gynt próbál-
ják a színpadon. Foglalkoztatja az egész személyzetet... Tömegek vonul-
tak fel... Izgalmas jelenések lázas lüremjébe dörög bele a Bársony Ala-
dar főrendező instrukciója... Fáradszó-
nehéz pillanatok. Tíz képből áll a da-
rab. Egy sem tart sokáig, de alaposan igénybe veszi a szereplőket.

Éppen az egyik ilyen háborgásteljes képek van vége. Leszalarit a függöny. Kristóf Ferenc is végezte szerepét és a folyoso felé tart:

— Ugy örülök, mikor már lement a függöny — mondta.

Meghallotta ezt Rajz Ferenc és rá-
kiált:

— Micsoda?... Én meg akkor éledek újra, mikor — felmegy a függöny.

Rajz Feri **karambolja.** Rajz Feri szenvedélyes motorbiciklista. Eddig még simán szaladgált vele össze-vissza de pár nap előtt megjárta, összeütközött egy szekérral s a karambol figu-
rás nyomokat hagyott rajta. Még meg-
száradt Rajz Feri a ruha, már megjelent a drámai mozzanatról írt vers és part kéziről közre a színháznál. Így szólott:

Az új drámai hős.

Rajz Feri motorbicikliu sietett próbára Nem sejtette, hogy a batsors leselke-
dik rája.

Egyszer csak egy hirtvány szekér meg-
állott előtte

S pár perc alatt „drámai hős” lett Rajz Feri tőle!

Ugyanis a bicikliről leesett a földre és a kezét belevágta egy kiálló kőbe! Megsebezve, besírozva ér fel a szín-
házhoz.

Hel! átkellett öltöznie a „színvalto-
záshoz”!

A Rajz Feri pontosságán ez sem ei-
tett esorbát.

Mert kilenc órákor vele kezdhették a próbát.

A nagy bajok elmúltak, csak az a nótá vége:

Hogy többek közt drámára is nagy a tehetség!

Vámos Nándorné.

Rajz Feri erre csak azt jegyezte meg.
— Még jó hogy valamennyi össze-
ütközésemről nem tudnak a színház-
nál mert akkor kötetekre rugna a vers

Válasszon. Antók Ferenc és Kristóf Ferenc önekes bonvivánok Szömörké-
nyi Franciskáról beszélnek... Egyszer-
re mind a kettőn oda rohannak Szö-
mörkényi Franciska elé:

— No, na, mi lett titeket?

— Művész — szöial meg Kristóf

— válasszon kettőnk közül.

— Igen! Válasszon! — kontrázik Antók.

Szömörkényi Franciska tekintete egyszerre haragosra változik:

— Se te, — se ő, majd egy harmadik!

**A függöny mögötti apróságokat la-
puk vasárnapi számában folytatjuk.**

A mai tőzsde.

A korona 72.69.

A mai értéktőzslén az irányzat tar-
tott volt, az árfolyamok az egész üzleti
idő alatt csak lényegtelen ingadozások-
nak voltak kitéve. Ezzel szemben a széniacon
mutatkozik néhány értéken nagyobb
eltérés. A kulisban Osbtrák hitel és
Neva egy árvalattal javultak, a többi
értékek azonban a tegnapi nívón állottak.
A vasútiacón 16 az a közep papirokban
voltak kisebb árelt lódsok. A vezető ér-
tékek tartottak maradtak és csak a Ganz
Villamos javult 2 százalékkal. A fix ka-
matozásu papirok piacán szilárd volt az
irányzat. A hadikölcsön címletek 100—
150, a pénztárgyek pedig 50 koronával
emelkedtek. A forgalom az egész tőzslén
idő alatt csendes volt.

Zürichi zárlat: Páris 2400 London
2510 és háromnegyed, Newyork 518 és
háromnegyed, Brüsszel 2320, Milánó
2085, Hollandia 203.45 Berlin 123 és fél,
Bécs 731.5, Szófia 379, Prága 1935, Varsó
87, Budapest 72.60, Belgrád 1918 és há-
romnegyed Bukarest 250.

Terménytőzsde zárlat: Az irányzat
kissé barátságosabb kenvérmagyvakban,
egyekekben tartott.

Hivatalos árak: 76 kilós tv. buza 355
— 57 és fél, felső tv. 352 és fél, 355, 77
kilós tv. 360—362 és fél, felső tv. 357 és
fél, 360, 78-as tv. 362 és fél, 365, felső
tv. 360—62 és fél, 79 kilós tv. 365—367
és fél, felső tv. 362 és fél, 365, rozs 245
— 250 zab 240—255. Többi változatlan.

Fővárosi málmok listái: Dupla 0-ás
62000 0-ás 6100, 2-es 5700, r. os 4400,
rézs 0-ás 5500, 1-es 4100.

Nemesfém: Ezüst 1 K 5800—5900, for-
int 13500—14500, arany 20 K 284000—
286000.

Ferencvárosi scriés: Szabadvásári ma-
radvány 180. Árak: konnyú 18—20000,
nehéz 19—24500, Zártvásári maradvány
385, Eladatott 35. Árak mint fent.

**Magyar Nemzeti Bank jelentése a de-
vizárfolyamokról:** Angol font 345000—
346500, cseh korona 2103—2121, dinár
1249—1263, dollar nagyobb 71040—71660,
kisebb 70940—71660, francia frank 3.36
— 3325, hollandi forint 28475—28675,
lei 338—344, leva 517—523, lira 2861—
2881, marla 16877—17013, osztrák ko-
rona 10042—10090, dán korona 17050—
17206, sváici frank 13756—13832, belga
frank 3158—3182, norvég korona 13880—
14030, svéd korona 18950—19070, zloty
11765—11965, Amsterdam 28675—28775,
Belgrád 1263—1267, Berlin 16977—3186,
Bukarest 344—348, Büsszel 3178—3186,
Kopenhága 17200—17256, Osló 14030—
14080, London 345500—346500, Milánó
2866—2878, Newyork 71340—71560, Pá-
ris 3295—3309, Prága 2113—2121, Szófia
521—523, Stockholm 19160—19220, Var-
só 11965—12015, Bécs 10662—10696, Zu-
rich 13756—13802.

Mit hirdet ma az ingóságközvetítő ?

Kálvin tér 19. ref. püspöki bérpalota, a Fűvészkert utca felé vezető oldalon.

Telefon: 11-99. Telefon 11-99.

Az Ingóságközvetítő és áruforealmi iroda nagyszabásu őszi vásárt rendez, amelyre október 10-ikéig lehetet küldeni mindenféle tárgyat értékesítés végett. Elfogadunk eradásra mindenféle (arany, ezüst, majolika, porcellán) dísztárgyat, nappelket, szobrokat, művészi festményeket, régi poharakat, porcellánokat, órákat, férfi és női télikabátokat, ruhákat, butorokat és mindenféle inéásokat.

Felcséges tárgyait küldje he az őszi vásárra mielőbb! Páratlan alkalmi vételek mindenféle ingóságokból!

A legelőnyösebb fizetési feltételek!

Vasárnap, vásárvasárnapján az Ingóságközvetítő egész nap nyitva! Milliákat spórolhat meg, ha itt vásárol!

Fournér
épület- és butorvasalások
Bészler Lajosnál
Széchenyi-ucca 2

Mustot veszek,
hordót kölcsönözök
Kai van-ucca 22. Telefon 14

Olcsó és jó minőségű
férfi-, fiu- és gyermekruhákat
Klein és Töldes cégnél
PIAG-UCCA 61. SZÁM. (Szent Annával szemben.)
TELJES BIZALOMMAL VÁSÁROLHAT!

Ócska vasat,
 rezet veszek legmagasabb áron, hulladék rongyot. Nagyobb tételnél házhoz megyek.
Steiner Eötvös-utca 110. sz. Telefon 686.

Eladó
 Alsószecs községben egy ház. — melyben van egy kocsmá nagy bálteremmel, egy fűszer és egy hentesüzlet, egy szobás lakás és egy két szobás lakás téglapülete, bádoggal. — Felvilágosítás kapható: Szent-Anna u. 8. sz. a.

Cukorral édesített kész fekete kávé,
 amely
ADRIA
 kávé-konzerv címen kapható minden nagyobb fűszerüzletben.
 1/6-os csomagból 3 liter kristálycukorral édesített, teljesen kész fekete kávé áll rendelkezésre.
 1 csomag ára: 5000 K.

Építő mester urak figyelmébe!
Homokot
 korlátlan mennyiségben saját földemről és igámmal köbméter-számra 50,000 K-ért
szállítok.
 Téglát, vagy bármilyen fuvarozást is jutányos áron vállalom. Megrendelési lehet: **Sámson-ucca 8. Árpád-tér. (VETÉSSY-NÉL.)**

Legolcsóbb legtisztább legtakarékosabb
 egyenletes fűtés csak
gázgyári koksszal
 érhető el.
 Ne vegyen drága külföldi árut, tegyen próbarendelést
a Gázgyárban!
 1 mázsa ára: 75.000 korona, házhoz szállítás 4000 korona és a forgalmi adó.
 100 mázsán felül nagy árengedmény, kedvező fizetési feltételek. Telefon 74

Apró hirdetések.

BUTOROK
 elismert kiváló minőségben és eredeti gyári áron kaphatók
Debreceni Faipari Rt.
 városi üzletében
Király-ucca 4.
 Előnyös fizetési feltételek!

Levelzés
Rádia
 technika jellegre Torokországban levele van a kiadóban. x
Fiumviratus
 jellegű levele van a kiadóban. kérem átvenni. 2399
Fehér
 brószának Torokországban levele van. x
Jó megjelenésű
 szolid intelligens asszony ismerőségi hiányában — megismerkedne házassági célból helybeli vagy vidéki férfival. Leveleket Komoly jellegű a kiadó továbbítja. 2231

Ajánlat
Akadémiai
 hallgatónak kiadó ellátással butorozott szoba. Városháza trakt. Piac-utca. 2243
Butorozott
 szoba külön beláttal kiadó. Görbe ucca 9-a. szám. 2397
Butorozott
 szoba olcsón kiadó. — Szvanoti vaskályha eladó Komlóssy ut 54.2170
Jobb
 nő vagyok uriháznál szakácsnői állást vállalnék, hol jó bánásmódban részesülnek, baromfitenyésztéshez is értek. Megkeresést Hecsulet jellege alatt a kiadóba! kérek. 2334

Arpád-tér
 mellett 3 szobás uccai lakás 12 millióért átadó. Hóck iroda. Szentanna négy. 11
Kölcsonóket
 folyósít házra, földre. — Betétekre nagy kamatot ad Gazdák Bankja, Kossuth és Bathváni sarak 2364
Kiadó
 lakások Mester ucca végén 2 különálló új ház, 2 szobás és 1 szobás lakással. Értekezni Vár u. 8. 2395
Az Ondódon
 5 hold föld tanúval kiadó Értekezni Bozzai telep Új utca 10. szám. 2335
Butorozott
 szoba kiadó Bika bérház 1. emelet 6. sz. a hirdetői iroda vállalat mellett. 2398
Mindenféle
 bel és külföldi gyógyszer különlegességek, szedőszerek, arckrémek, szappanok, illatszerek stb. napi-drogeria árakban kapható Grósz Nagy Ferenc Aranvegyszaru gyógyszerüzletében Debrecen (Szinbáz mellett) 4

Butorozott
 szoba kiadó 1-2 ur részére Magános övezetnél Kölcsei u. 16. 12
Ur hölgyek
 figyelmébe! Angol és francia női divatteremben készülnek:
 Kostümök 400.000
 Kabátok 300.000
 Ruhák 100.000
Bélint Margit, Péterfia
 utca 60. 15
Ha iót akar
 villamos berendezés, villanymotor, telefon, csillár és villamos felszerelési anyagokban — legjobbat kapja a 25 éve fennálló Földvári-féle Debr. I. elektrotechnikai gyár és villamos műszaki felszerelési vállalatnál. Széchenyi ucca 55 Telefon 168. 44

Kereslet
 Jó bizonyítvánnyal bíró kovács, aki iparende díjval is bír, alkalmazást keres és segédképen is elmegy Cím a kiadóban 2332

ELADÓ
 elköltözés miatt Szolnoktelepben 15 ezer lakású vá osban egyedülálló **CEMENT** és **BETONÁRUIPAR-TELEP** berendezése, teljes felszereléssel. — **CIM A KIADÓBAN**

Két
 cipész segédet felveszek, Csapókeret, János ucca 12. 2376
Egy
 tisztességes mindenest leány felvétetik, keresmény házhoz, Bundi ucca 15 szám. 2400
Műhelynek
 világos száraz helviséget keresek, Halpiac közelében, Simonfy u. 11. asztalos műhely. 2385
Négy
 középiskolát végzett, nős B listás vasutas megfélé állást keres Szorgalom jellegű. 2387

Eladás
Vendéglő
 lakással, mellékhelviségekkel kaszárnyák mellett eladó vagy házzal elcsereleendő. Cím a kiadóban, ügynökök díjazatnak. 14
Eladó
 boroshordó, 1 léső, 15 méter vastag gummi borvezető cső, gáz és kütcsővek, villanyvillások s egy használt egy lovas igaz szekér. Vár ucca 8. 2392

Miklós uccán
 medem családi ház, három szoba, fürdőszoba, mellékhelviségekkel, par kizott kerttel, háromszázmillióért eladó. Hóck iroda Szentanna négy. 10
H. Sámsonban
 30 év óta fenn álló mé, szűcs, hentes üzlet lakással együtt eladó, halálózás végett. Értekezni lehet Györi Lajosnál, H. Sámsonban, Posta ucca 221. 2390
Eladó
 10 hektó must, szerdán szüretünk. Honvédelemet, ucca 33. Esetleg van. 2391

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a **KANSz. temetkezési vállalat**tól megváltam és **saját temetkezési vállalatot** alapítottam. Előzékeny kiszolgálás és olcsó árak mellett **temetéseket elvállalok.**
 A nagyérdemű közönség pártfogását kéri
Jancsó Kálmán asztalosárú- és fakoporsó-gyára.
 Városi üzlet: Kossuth-u. 7., az udvarban. Gyártelep: Bározi-u. 3.

Wolf Lipót Fiai
 szőlőgazdaságainak központi intézősége ajánlja
édes mustját.
 TELEFON 222.

Vétel kényszer nélkül nézze meg a
„MERINO“
 Posztókereskedelmi R. T. gyári lerakatát, ahol 100% gyapjuból készült férfi öltöny kelmékben, téli kabát kelmékben, női velour kelmékben.
A legolcsóbb beszerzési forrás!!
LERAKATOK:
 Budapest, Rákóczi-ut 40. szám
 Bécsi-ucca 6
 Király-ucca 42. szám
 Debrecen, Piac-ucca 49. szám.
 Szeged
 Miskolc
 Hódmezővásárhely
 Sátoraljaújhely

Figyelem!
 Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **műtermemet ismét megnyitottam** ahol songorahngolást és javítást, ugyszintén mindenféle vonóhangszerek pontos rendbehözását vállalom jutányos áron. Hossza songorából rövidet csinállok. — Meghívásra házhoz megyek.
 Tisztelettel: **Tonté László**
 Debrecen, Piac-u. 30., az udvarban.

Ha pénzének nem ellensége,
 mielőtt bármily szőrmeárut vesz, érdeklődjön először a
Sipcsei Szőrmeházban az árak iránt (Részletre is)
Bika-szálló bérház.
 Állandóan új modellek. Kizárólag saját készítmény. Nagy raktár mindenemű számban.

Fizessen elő
őszi és téli ruházkodására!
 Önre van bízva, hogy mikor és mennyit fizet. Előfizetésnél saját árat számítok. Azonnali szállítás **heti 100, vagy havi 400 ezer koronás Tegdes János, Péterfia-ucca 42.** részletfizetésre.